

Bibliografie en annotatie

Donderdag 20 oktober 2016

Uit een thema een vraagstelling ontwikkelen

Werken raadplegen	↔ Bronnen raadplegen	↔ Analyse Bewijsvoering	↔ Verlag schrijven Synthese * Geschiedenis	↔ Verhaal Communiceren
Oriënterende lezing (referentie- en synthesewerken)	Heuristiek bronnen	Vergelijking bronnen en werken	Antwoorden = STELLING	Academisch (congres, debat)
Heuristiek lit. (bibliografie)	Selectie bronnen (corpus)	Historische methode	Annoteren (voetnoten)	Publieksgesch. (vulgariseren)
Literatuurstudie (status quaestionis)	Historische kritiek (vormel./inhoudel.)	Hypothese	Bibliografie	Onderwijs
Historiografisch debat	Contextualiseren Interpreteren	Argumenten pro/ contra	Peer review	Maatschappelijk engagement
(Digitale) Bibliotheek	Archief (bewaarinstantie)	Overal en altijd!	Publicatie	Publieke ruimte

- V. SOEN, *Geschiedenis is een werkwoord. Een inleiding tot historisch onderzoek*, Leuven, 2016, p. 41.

- Vraagstelling
- Inlezen in de materie, vastleggen in een bibliografie
- Tekst: **Bibliografie**

Annotatie

Bibliografie

- **Bibliografie** ≠ systematische bibliotheekcatalogus
- Bronnen (“ primaire bronnen”)
 - Niet-uitgegeven bronnen
 - Uitgegeven bronnen
- Literatuur (“secundaire bronnen”)
 - Gedrukt (boeken, artikels)
- - Digitaal (webartikels, blogs, ...)

Bibliografie

Bronnen

- Niet-uitgegeven bronnen (archiefbronnen)
 - Plaats van bewaring: b.v. Sint-Niklaas
 - Instelling: b.v. Stadsarchief
 - Fonds: b.v. Bevolkingsregisters
 - Nummer: b.v. jaar 1848

b.v. Sint-Niklaas, Stadsarchief, Bevolkingsregisters, 1848.
- Uitgegeven bronnen: zie Literatuur

Bibliografie

- **Literatuur**

- Naam van de auteur of auteurs
- Naam van het volume
- Deel in een reeks
- Naam van een artikel
- Plaats van uitgave
- Jaar van uitgave
- Digitale bronnen en literatuur

Bibliografie

Naam van de auteur of auteurs

- Rangschikking: alfabetisch op familienaam
- Rangschikking per auteur: chronologisch, het oudste bovenaan, het jongste onderaan
- Wijze: familienaam(en) + initiaal(en) voornaam(en), gevolgd door een komma
- Wijze: altijd in KLEIN KAPITAAL
- Voorbeelden: PIRONET E. ,
VERGILIUS (voor Publius Vergilius Maro) ,
BOONE M. , DUMOLYN J. ,

Bibliografie

Naam van uitgevers, redacteurs, vertalers,

uitgever(s) : DELARBRE A. (ed.),

DELARBRE A. , VAN LEMMENS I. (ed.),

redacteur(s): Noens B. (red.),

NOENS B. , DE GEEST P. (red.),

vertaler(s): vertaling SNOECK I.

geen auteur vermeld: s. n. (sine nomine)

Bibliografie

B. Titel+ondertitel van het volume: altijd cursief, gevolgd door een komma

- boek door één auteur (monografie)

VERGILIUS, *Aeneis*,

WITTGENSTEIN L. , *Tractatus Logico-Philosophicus*,

- boek waarin verschillende bijdragen

SANDERS L. , DEVOS C. (red.), *Politieke ideologieën in Vlaanderen*,

- Tijdschrift, krant:

- *De Standaard*,

- *Knack*,

- *Tijdschrift voor Geschiedenis*,

- *Annalen der Physik*,

Bibliografie

C. Een boek als deel in een reeks

De vermelding van de reeks volgt na de titel van het boek, maar in platte tekst

BLOCKMANS W. , JANSE A. (eds.), *Showing status: Representation of Social Positions in the Late Middle Ages*, Medieval Texts and Cultures of Northern Europe 2, Turnhout, 1999.

Bibliografie

D. Titel van een artikel

- Platte tekst tussen enkelvoudige aanhalingstekens, gevolgd door een komma, gevolgd door de jaargang, gevolgd door het jaar van uitgave, gevolgd door de beginpagina en de uitpagina van het artikel. De wijze van vermelding van de jaargang wordt gevolgd

(XLVI of 46)

- Een artikel in een verzamelbundel

CARLIER M. , 'Paternity in Late Medieval Flanders', in: BLOCKMANS W. , BOONE M. , DE HEMPTINNE TH. (eds.) , *Secretum Scriptorum. Liber alumnorum Walter Prevenier*, Leuven/ Apeldoorn, 1999, p. 235-258.

- Een artikel in een tijdschrift

DE RIJKE J. , 'Hoe mensenhandel het jihadisme financiert', *Knack*, 46, nr. 41, 2016, p. 82-85.

Bibliografie

E. Plaats van uitgave

In platte tekst na de titel van het boek of het tijdschrift, of na de reeks waarin het volume verschijnt.

1 plaats van uitgave:

CARON M.-TH. , *Noblesse et pouvoir royal en France. XIIIe - XVe siècle*, Paris, 1994.

2 plaatsen van uitgave

BLOCKMANS W. , BOONE M. , DE HEMPTINNE TH. (eds.) , *Secretum Scriptorum. Liber alumnorum Walter Prevenier*, Leuven/ Apeldoorn, 1999.

Geen plaats van uitgave: s.l. (sine loco)

DE COCKER J. , *Geschiedenis van Melsen*, s.l. , 1989.

Bibliografie

F. Jaar van uitgave

- In platte tekst vermeld na de plaats van uitgave

CARON M.-TH. , *Noblesse et pouvoir royal en France. XIIIe - XVe siècle*, Paris, 1994.

- Wegens gewijzigde inhoud altijd vermelden van een eventuele tweede of volgende editie of uitgave (\neq druk !): vermelden in superscript volgend op het jaar van de nieuwe uitgave.

DE SMEDT R. (dir.), *Les Chevaliers de l'Ordre de la Toison d'or au XVe siècle. Notices bio-bibliographiques*, Kieler Werkstücke. Reihe D: Beiträge zur europäischen Geschichte des späten Mittelalters 3, Frankfurt, 2000².

- Zonder jaar van uitgave: s. d. (sine dato)

Bibliografie

G. Digitale bronnen en literatuur

Vermelding van AUTEUR, '*titel*', het volledige pad, de datum van raadpleging (wegens de veranderende inhoud van websites)

s. N. , 'Dit is het CD&V-voorstel voor de meerwaardebelasting',

http://www.standaard.be/cnt/dmf20161013_0251712

4 (geraadpleegd op 13 oktober 2016)

Bibliografie

- H. Mogelijke vermelding van
 - uitgever (b.v. Loeb of Budé voor klassieke tekstuitgave; KCG voor geschiedenis)
 - Hoe ? In platte tekst net voor de plaats van uitgave
 - aantal bladzijden van een boek
 - Hoe ? In platte tekst na het jaar van uitgave

Annotatie

- Wat ?
 - Bijkomende verklaring of uitweiding zonder in te grijpen in de logica van de lopende tekst.
 - Bron- en literatuurvermelding
- Waarom ?
 - Intellectuele eerlijkheid (geen plagiaat !!!!)
 - Controleerbaarheid van de argumenten van je betoog
 - Basis voor verder onderzoek

Annotatie

Verschillende systemen

1. Volgens de plaats

Noten in de tekst, voetnoten, eindnoten

2. Volgens de vorm van de noot

Letters, cijfers

3. Volgens de nummering

– Per bladzijde

– Doorlopend

- Per hoofdstuk
- Over het ganse boek of artikel

Annotatie

SJKS: Voetnoten in cijfers met doorlopende nummering

Redenen:

1. Respect voor de niet-wetenschappelijke lezer die enkel geïnteresseerd is in de doorlopende tekst
2. Respect voor de wetenschappelijke lezer die geïnteresseerd is in je intellectuele eerlijkheid, in de argumenten van je betoog, in je artikel als basis voor verder onderzoek (bronnen en literatuur)

Annotatie

Concrete werkwijze voor bronvermelding

1ste keer: volledig identieke overname van het boek, artikel etc. uit de bibliografie

- maar initiaal van de auteur komt eerst.

- maar met precieze vermelding van de pagina('s) waar je informatie haalt

M.-TH. CARON, *Noblesse et pouvoir royal en France. XIIIe - XVe siècle*, Paris, 1994, p. 115.

Annotatie

2de en volgende keren: volledig identieke overname van het boek, artikel etc. uit de bibliografie maar beperkt tot het eerste of tweede relevante zelfstandig naamwoord.

L. WITTGENSTEIN, *Tractatus*, o.c. , p. 74. (o.c. = opus citatum of aangehaald werk)

Als de volgende voetnoot dezelfde identieke verwijzing heeft als de vorige:

Ibidem. (=L. WITTGENSTEIN, *Tractatus*, o.c. , p. 74.)

Annotatie

Dus niet:

- L. WITTGENSTEIN, 1922
- L. WITTGENSTEIN, 1922a en L. WITTGENSTEIN, 1922b

Reden: in kortere bijdragen of artikel is geen plaats om een bibliografie op te nemen.

Verdere onderwerpen

- Heuristiek : hoe ga ik op zoek naar bronnen en literatuur in functie van mijn vraagstelling (afhankelijk van het wetenschappelijk domein)
Geen leerlingensites of wikipedia !
- Bronnen- en literatuurkritiek: welke methodes moet gebruikt worden om de “waarheid” uit bronnen en literatuur af te leiden.